

Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Απολογισμός δράσεων ΔΣ Μάιος 2017- Απρίλιος 2019

Περιεχόμενα

Το Διοικητικό Συμβούλιο	1
Παρεμβάσεις στο πεδίο του προσφυγικού	2
Για την Ρατσιστική Βία και τις Διακρίσεις	8
Για τις Σχέσεις Κράτους-Εκκλησίας.....	12
Για την Ιθαγένεια.....	13
Για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων - Σαρία	14
Για την Δικαιοσύνη.....	15
Για την υπεράσπιση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων	17
Συμμετοχή σε δίκτυα, όργανα και οργανώσεις σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο	21
Συμμετοχή στο έργο Franet — Data collection and research services on fundamental rights issues του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων FRA	22
Τα μέσα επικοινωνίας και Κοινωνικής Δικτύωσης της Ένωσης	23

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Στις 28 Απριλίου 2017 πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης για την περίοδο 2017 -2019.

Το νέο ΔΣ συγκροτήθηκε σε σώμα στις 4 Μαΐου 2017 ως εξής:

Διοικητικό Συμβούλιο:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κλειώ Παπαπαντολέων

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Α': Βασίλης Παπαστεργίου

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Β': Γιάννης Ιωαννίδης

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Χρήστος Ηλιάδης

ΤΑΜΙΑΣ: Κυριάκος Αγγελάκος

Μέλη: Ανδρέας Τάκης, Λευτέρης Παπαγιαννάκης, Στέργιος Κοφίνης, Χαλήλ Μουσταφά

Αναπληρωματικά μέλη: Σταυρούλα (Στεύη) Κίτσου, Αλέξανδρος Κεσσόπουλος, Αφροδίτη Μπαμπάση

Στις 11 Οκτώβριο 2018, άλλαξε η σύνθεση του προεδρείου του Διοικητικού Συμβουλίου, ως εξής:

Πρόεδρος: Γιάννης Ιωαννίδης

Α' αντιπρόεδρος: Βασίλης Παπαστεργίου

Β' αντιπρόεδρος: Κλειώ Παπαπαντολέων

Γενικός Γραμματέας: Χρήστος Ηλιάδης

Ταμίας: Κυριάκος Αγγελάκος

Μέλη: Ανδρέας Τάκης, Λευτέρης Παπαγιαννάκης, Χαλήλ Μουσταφά, και **Σταυρούλα (Στεύη) Κίτσου (μετά από παραίτηση του μέλους Στέργιου Κοφίνη)**

Αναπληρωματικά μέλη: Αλέξανδρος Κεσσόπουλος, Αφροδίτη Μπαμπάση

Παρεμβάσεις στο πεδίο του προσφυγικού

Εντός του 2017 ολοκληρωθήκαν τρεις (3) χρηματοδοτούμενες δράσεις στο πεδίο του προσφυγικού, ενώ μία (1) δράση ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2018 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

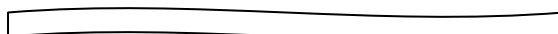
Οι ολοκληρωμένες δράσεις:

A. Refugee, Assistance, Collaboration, Thessaloniki – REACT

Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου συμμετείχε στο χρηματοδοτούμενο έργο με τίτλο **Refugee, Assistance, Collaboration, Thessaloniki – REACT**, το οποίο έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη με συντονιστή τον Δήμο Θεσσαλονίκης¹. Η συμμετοχή της Ένωσης διήρκεσε συνολικά 18 μήνες (από τον Ιούλιο του 2016) και ολοκληρώθηκε τέλη Δεκεμβρίου 2017².

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο: <http://www.react-thess.gr/>



¹ Εταίροι του έργου, εκτός από την Ένωση, ήταν ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ο Δήμος Νεάπολης Συκεών, ο Δήμος Καλαμαριάς, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, η Χριστιανική Αδελφότης Νέων Θεσσαλονίκης, η PRAKSIS - Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες. Στόχος του έργου ήταν η εξασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας πρόσφυγες που έχουν αιτηθεί άσυλο και μετεγκατάσταση, με έμφαση στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

² Η Ένωση, μαζί με το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, ανέλαβε την νομική ενημέρωση και συμβουλευτική τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο. Ειδικότερα, μία νομικός της Ένωσης (σε συνεργασία με έναν διερμηνέα), παρείχε:

- Νομική συμβουλευτική σε θέματα ασύλου (πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου, δικαιώματα και υποχρεώσεις αιτούντων άσυλο, μετεγκατάσταση, οικογενειακή επανένωση, Κανονισμός Δουβλίνου).
- Διαμεσολάβηση μεταξύ αρμοδίων φορέων/ αρχών και των ωφελομένων (π.χ. Δήμοι, υπηρεσίες ασύλου, αστυνομία, κοινωνικές υπηρεσίες/ δομές, κα.) και παραπομπές σε κατάλληλες δομές/ υπηρεσίες των ατόμων με ευαλωτότητα.
- Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς στον τομέα του προσφυγικού για τον καλύτερο συντονισμό σχετικών δράσεων.
- Παραπομπή υποθέσεων σε άλλους φορείς για περαιτέρω διερεύνηση ή/και νομική στήριξη, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Αναλυτικά στοιχεία από την υλοποίηση του προγράμματος παροχής νομικής συμβουλευτικής έχουν αναρτηθεί στο site της Ένωσης για κάθε τρίμηνο του 2017 ξεχωριστά:

- [Α' τρίμηνο του 2017](#)
- [Β' τρίμηνο του 2017](#)
- [Γ' τρίμηνο του 2017](#)
- [Δ' τρίμηνο του 2017](#)

Αντίστοιχα, έχουν αναρτηθεί τα αποτελέσματα του έργου κατά την Α' φάση υλοποίησης (περίοδος υλοποίησης από Ιούλιο ως 31.12.2016)

B. Stop Mare Mortum

Σε συνεργασία με την Ισπανική οργάνωση **Stop Mare Mortum** (<https://stopmaremortum.org>), η Ένωση ανέλαβε από το **Σεπτέμβριο του 2016** έως και τον **Ιούλιο 2017** την παροχή νομικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε πρόσφυγες **στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και εν συνεχεία στην περιοχή της Αττικής**³.

Βασικοί στόχοι της παρέμβασης ήταν:

- ✓ Η παροχή νομικής και κοινωνικής στήριξης στους πρόσφυγες που επιθυμούσαν να μεταφερθούν στην Ισπανία μέσω των διαθέσιμων νομικών οδών (μετεγκατάσταση, οικογενειακή επανένωση, ισπανική νομοθεσία για το άσυλο).
- ✓ Η παροχή νομικής συμβουλευτικής και νομικής βοήθειας στους πρόσφυγες κατά τη διάρκεια των διαδικασιών ασύλου στην Ελλάδα, πρόσβαση σε διαδικασίες ασύλου και βασικά δικαιώματα (όπως στέγαση, κοινωνική ασφάλιση, απασχόληση, υγειονομική περίθαλψη).
- ✓ Η συμβουλευτική και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου και τις σχετικές πολιτικές

Η δράση χρηματοδοτήθηκε από την Ισπανική οργάνωση **Stop Mare Mortum** (<https://stopmaremortum.org>).



³ Δύο (2) νομικοί, με τον απαραίτητο αριθμό διερμηνέων, παρείχαν (σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα) νομικές πληροφορίες και νομικές συμβουλές σε δικαιούχους που διέμεναν σε δομές φιλοξενίας προσφύγων (camps), σε ατομικές και ομαδικές συνεδρίες. Παράλληλα, κατά τις επισκέψεις αυτές, οι νομικοί είχαν την ευκαιρία να παρακολουθούν τις συνθήκες διαβίωσης στα camps και την πρόσβαση σε βασικά δικαιώματα. Η νομική συμβουλευτική / βοήθεια προς τους αιτούντες άσυλο μέσω της προκαταχώρισης και της εγγραφής περιελάμβανε:

- ✓ Νομικές πληροφορίες / συμβουλές σχετικά με θέματα ασύλου και προστασίας, την μετεγκατάσταση, την οικογενειακή επανένωση, το σχέδιο μετεγκατάστασης στην Ισπανία, το καθεστώς των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων στην Ελλάδα (δικαιώματα και υποχρεώσεις).
- ✓ Νομική βοήθεια σε ατομικό επίπεδο - προπαρασκευαστικές συνεδρίες για συνέντευξη εγγραφής στο πλαίσιο της μετεγκατάστασης / διαδικασίες του Δουβλίνου / άσυλο στην Ελλάδα.
- ✓ Νομική συνοδεία κατά την εγγραφή και την έκδοση αποφάσεων στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.
- ✓ Νομική εκπροσώπηση / υποβολή εγγράφων / αναφορών / παρακολούθηση της υπόθεσης.
- ✓ Υποβολή σημείων με νομικά επιχειρήματα όποτε χρειάζεται
- ✓ Διαμεσολάβηση με τις αρμόδιες κρατικές / μη κρατικές αρχές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όποτε χρειάζεται (π.χ. στέγαση, θέματα κοινωνικής ασφάλισης, αναφορές για επιτάχυνση των διαδικασιών κ.λπ.).
- ✓ Συνοδεία των δικαιούχων στην υπηρεσία ασύλου για την παράδοση της απόφασης μετεγκατάστασης, νομικές συμβουλές σχετικά με τα δικαιώματα και τις δυνατότητες μετά την έκδοση της απόφασης.
- ✓ Συνεργασία με συναδέλφους άλλων οργανισμών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Ως αποτέλεσμα της εν λόγω παρέμβασης, η ομάδα του προγράμματος ολοκλήρωσε

- ✓ 40 υποθέσεις μετεγκατάστασης, 27 από τις οποίες αφορούσαν σε οικογένειες που μετεγκαταστάθηκαν σε διάφορα μέρη της Ισπανίας
- ✓ 8 υποθέσεις με αίτημα ασύλου στην Ελλάδα
- ✓ 5 υποθέσεις οικογενειακής επανένωσης.

Τέλος, στο πλαίσιο του προγράμματος, δύο (2) ψυχολόγοι σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη παρείχαν ψυχοκοινωνική στήριξη σε 21 οικογένειες (σε σύνολο 76 ωφελούμενων μεταξύ των οποίων 35 παιδιά).

Γ. Παροχή νομικής και άλλης πληροφόρησης σε πρόσφυγες

Από τον Αύγουστο 2016 μέχρι και τον Δεκέμβρη 2017, η Ένωση υλοποίησε το πρόγραμμα **«Παροχή Νομικής και άλλης πληροφόρησης σε πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο»** (Provision of legal and other essential information to refugees), στο πλαίσιο του οποίου παρείχε νομική συμβουλευτική και άλλη βασική πληροφόρηση σε αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες που βρίσκονταν στις δομές φιλοξενίας SOFTEX – Διαβατά, ΔΙΟΝ – Ελπίδα **στη Θεσσαλονίκη**, καθώς και στη δομή φιλοξενίας του Σκαραμαγκά στην **Αττική**. Η παροχή νομικής συμβουλευτικής πραγματοποιήθηκε, εκτός από τις ομάδες νομικής συμβουλευτικής στο πεδίο, **και μέσω:**

- της ανάπτυξης ιστοσελίδας για την παροχή πληροφοριών σε πρόσφυγες www.rights4refugees.gr, και
- της ανάπτυξης εφαρμογής για κινητά (i-phones, Androids)

Το πρόγραμμα είχε συνολική διάρκεια 17 μήνες (Αύγουστος 2016 - Δεκέμβριος 2017). Αναλυτικές πληροφορίες για το πρόγραμμα έχουν δημοσιευτεί στην **τελική έκθεση** του έργου **εδώ**.

Η δράση χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του Open Society Initiative for Europe (OSIFE) από το **Open Society Foundations** [Grant ID: OR 2016-28052]

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος, η ομάδα νομικών της Ένωσης ανέλαβε μια σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών και προσφύγων. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι κάτωθι:

- Κατατέθηκε **αίτηση ενώπιον του Ληξιαρχείου του Δήμου Χαϊδαρίου** περί έκδοσης άδειας γάμου, **Αφγανών αιτούντων άσυλο που στερούνταν τα απαραίτητα προς τούτο έγγραφα** (πιστοποιητικά γέννησης και πιστοποιητικά αγαμίας). Κατατέθηκε παράλληλα σχετικό υπόμνημα για να μπει στο φάκελο και να υπάρχει σε περίπτωση κατάθεσης σχετικού ερωτήματος του Δήμου προς το Υπουργείο.
Στην υπόθεση αυτή υπήρξε **θετική γνωμοδότηση από την Νομική Υπηρεσία του Δήμου**.
- Κατατέθηκε **μηνυτήρια αναφορά στον Εισαγγελέα Πλημ/κων Αθηνών** σχετικά με επανειλημμένες συμπεριφορές οδηγών λεωφορείων του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) που δεν αφήνουν να επιβιβασθούν στα λεωφορεία ή δεν σταματούν για να παραλάβουν αιτούντες άσυλο ή πρόσφυγες που φιλοξενούνται στη δομή φιλοξενίας **«ΤΟΣΚΕΔΠ/Σκαραμαγκάς»**. Παράλληλα έγινε η σχετική καταγγελία στο Συνήγορο του πολίτη.
Αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών ήταν η επιβολή του μέτρου της επίπληξης σε έναν εκ των τριών οδηγών, το οποίο ακυρώθηκε σε 2^ο βαθμό, ενώ στις άλλες περιπτώσεις υπήρξε απαλλαγή των κατηγοριών.
- Η ομάδα νομικών ανέλαβε τη **νομική υποστήριξη αιτήματος ασύλου δύο Τούρκων δημοσιογράφων και των ανήλικων τέκνων τους που διώκονται στην Τουρκία για τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, όπως αυτές εκφράζονταν**

στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής του εργασίας και αντιμετωπίζονται από το νόμο και το κράτος ως μέλη τρομοκρατικής οργάνωσης λόγω των αντίθετων με το καθεστώς του Ερντογάν πολιτικών τους απόψεων. Πραγματοποιήθηκε επίσης παράσταση εξέτασης αιτήματος ασύλου ενώπιον του ΠΓΑ Θεσσαλονίκης.

Η υπόθεση είχε θετική έκβαση με την απόδοση ασύλου στους Τούρκους δημοσιογράφους (μάλιστα, ήταν από τις πρώτες ίσως και η πρώτη θετική απόφαση ασύλου που δόθηκε σε Τούρκους στη Θεσσαλονίκη, μετά από μια μακρά περίοδο, όπου είχαν «παγώσει» όλες τις θετικές αποφάσεις ασύλου Τούρκων στην Υπηρεσία Ασύλου).

- **Κατατέθηκε ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου Θεσσαλονίκης αίτηση διόρθωσης στοιχείων και νομικής αναγνώρισης ταυτότητας φύλου αναγνωρισμένου πρόσφυγα στο πλαίσιο του Ν. 4491/2017 με σκοπό τη διόρθωση του αναγραφόμενου φύλου και του ονόματός του στην απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου που του αναγνωρίζει το καθεστώς του πρόσφυγα και της σχετικής άδεια παραμονής.**

Υπήρξε θετική έκβαση με την έκδοση της υπ' αρ. 444Ε/2018 τελεσίδικης απόφασης του Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης με την οποία έγινε δεκτό το αίτημα που υπέβαλε (με τη νομική συνδρομή της Ένωσης) η τρανς γυναίκα, αναγνωρισμένη πρόσφυγας, για μεταβολή του φύλου και του κυρίου ονόματος στα επίσημα έγγραφά της (απόφαση περιφερειακού γραφείου Ασύλου Θεσσαλονίκης και άδεια παραμονής).

- **Τέλος, υπεβλήθη μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου με στοιχεία που συλλέχθηκαν σχετικά με τη διενέργεια άτυπων επαναπροωθήσεων από την Ελλάδα στην Τουρκία ατόμων που ενδεχομένως δικαιούνταν διεθνούς προστασίας.** Η ΕΛΕΔΑ δημοσιοποίησε επώνυμες καταγγελίες σχετικά με τις άτυπες επαναπροωθήσεις από την Ελλάδα στην Τουρκία Τούρκων πολιτών, ανάμεσα τους και μικρά παιδιά, που είχαν ζητήσει διεθνή προστασία από τις αρχές της χώρας μας, απαιτώντας την άμεση διερεύνηση των περιστατικών και απαντήσεις για την τακτική που ακολουθείται στα σύνορα από τους αρμόδιους Υπουργούς.

Επίσης απεύθυνε αίτημα για τη διερεύνηση των περιστατικών προς την Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και ενημέρωσε τον Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος αποφάσισε τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας.

Σημειώνουμε ότι **σχετικά με το θέμα των επαναπροωθήσεων**, η Ένωση έχει προβεί στην έκδοση σειράς Δελτίων Τύπου⁴ καθώς και στην αποστολή, από κοινού με τις οργανώσεις ΑΡΣΙΣ-Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και HumanRights360, αιτήματος προς τον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, την Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και τον Επίτροπο της ΕΕ για θέματα Μετανάστευσης Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας για έρευνα σχετικά με περιστατικά επαναπροωθήσεων (19/12/2018).

⁴ Δελτίο Τύπου: **Συντεταγμένες επαναπροωθήσεις στην Τουρκία;** (29/5/2017),
Δελτίο Τύπου: **Νέες επαναπροωθήσεις Τούρκων αιτούντων άσυλο στον Έβρο** (6/6/2017)
Δελτίο Τύπου: **Άμεση ανάγκη έρευνας για τις καταγγελίες για επαναπροωθήσεις στον Έβρο** (13/12/2018)

Δ. Support refugees' rights (σε εξέλιξη)

Η Ένωση υλοποιεί από τον Απρίλη 2018 πρόγραμμα νομικής υποστήριξης σε αιτούντες άσυλο με ζητήματα ευαλωτότητας με τίτλο «Support refugees' rights». Η δράση αυτή υλοποιείται με την απασχόληση ενός δικηγόρου, σε συνεργασία με τους Γιατρούς χωρίς Σύνορα, στη Λέσβο, όπου καταγράφεται ο μεγαλύτερος αριθμός αφίξεων και σημειώνονται συστηματικά συνθήκες υπερπληθυσμού και ελλιπούς παροχής προστασίας.

Στο πλαίσιο του έργου, η Ελληνική Ένωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στοχεύει:

- στη παροχή νομικής συνδρομής και επιλεγμένης δικαστηριακής εκπροσώπησης σε ευάλωτους αιτούντες άσυλο,
- στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και στην εμβάθυνση του δημοσίου διαλόγου γύρω από τα δικαιώματα των δικαιούχων διεθνούς προστασίας

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης, έως τα τέλη Μαρτίου 2019, παρασχέθηκε νομική συνδρομή σε 80 αιτούντες άσυλο. Οι ενέργειές μας αφορούν κυρίως: παράσταση σε συνέντευξη, συγγραφή και κατάθεση υπομνημάτων, άρση γεωγραφικού περιορισμού, υπαγωγή στην κανονική διαδικασία εξέτασης του αιτήματος ασύλου και αναγνώριση ευαλωτότητας. Εκτενής αναφορά για τα αποτελέσματα θα ακολουθήσει μετά την ολοκλήρωση της δράσης τον Ιούνιο 2019.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Open Society Institute (OSI) από το **Open Society Foundations** [Grant OR2018 – 41917]

Άλλες πρωτοβουλίες στο τομέα του προσφυγικού που ανέλαβε η Ένωση κατά την περίοδο Μαΐου 2017 – Απριλίου 2019, περιλαμβάνουν:

- Την συμμετοχή σε ημερίδες, εκδηλώσεις, και άλλες ποικίλες διοργανώσεις^{5 6 7 8 9 10 11}

⁵ Συμμετοχή στην Εσπερίδα με θέμα "**Αστική Εγκατάσταση Προσφύγων**" (Θεσσαλονίκη, 10/5/2017).

⁶ Συμμετοχή στη **συνέντευξη τύπου** που διοργάνωσε το ΔΣ της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης και το Δίκτυο «Χάρτα της Ειδομένης» για την ενίσχυση των δεοντολογικών αρχών στη δημοσιογραφική κάλυψη θεμάτων σχετικά με πρόσφυγες, μετανάστες και μειονότητες (Θεσσαλονίκη, 14/6/2017)

⁷ Συμμετοχή, μαζί με άλλες 14 οργανώσεις, στην ανοιχτή συζήτηση-εκδήλωση για τη ζωή των προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα με τίτλο «**ΜΑΖΙ**» με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων** (21/6/2017)

⁸ Συμμετοχή στην **εθνική συνάντηση φορέων** που δραστηριοποιούνται σε ζητήματα κοινωνικής ένταξης των προσφύγων, που διοργάνωσε η ANTIΓONH-Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία (20/6/2017)

⁹ Συμμετοχή σε εκδήλωση-συζήτηση του ΕΛΙΑΜΕΠ με θέμα «**Η εκπαίδευση των προσφύγων στην Ελλάδα: αποτίμηση και εμπειρία ενός χρόνου λειτουργίας**» (12/6/2017)

¹⁰ Συμμετοχή στην ημερίδα που διοργάνωσε ο Συνήγορος του Πολίτη «**Η διασφάλιση και η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών που μετακινούνται: Η πρόκληση της κοινωνικής ένταξης**» (14/11/2017)

¹¹ Συμμετοχή στην ακρόαση προσώπων και φορέων της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου με θέμα συζήτησης «**Προβλήματα των αιτούντων διεθνή προστασία - προσφύγων - μεταναστών**» (20/2/2018)

- Την διοργάνωση ή συνδιοργάνωση εκδηλώσεων^{12,13} μεταξύ των οποίων σημειώνουμε:
 - τη συνδιοργάνωση με την Διεθνή Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (FIDH) κλειστού σεμιναρίου πάνω στο θέμα της συμφωνίας ΕΕ - Τουρκίας με συμμετέχοντες από Ελλάδα, Τουρκία και Γαλλία (Αθήνα, 10-11 Ιουλίου 2017),
 - τη συμμετοχή στη κλειστή, στρατηγικού τύπου συνάντηση οργανώσεων που ασχολούνται με θέματα μετανάστευσης με θέμα "**Brainstorming Meeting with NGOs on Migration**", την οποία διοργάνωσαν από κοινού Ευρωβουλευτές διαφόρων χωρών της Ομάδας της Αριστεράς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (GUE/NGL) (Βρυξέλλες, 19 Οκτωβρίου 2017),
 - τη συμμετοχή στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με θέμα "**Δικαιώματα προσφύγων και αιτούντων άσυλο**" (Αθήνα, 27 Ιουλίου 2017)
 - τη σύνταξη Επιστολής προς το Συμβούλιο της Ευρώπης σχετικά με την υποψηφιότητα του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, κ. Ι. Μουζάλα, για τη θέση του Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (17/11/2017)
 - την αποστολή υπομνήματος υπόψη της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής σχετικά με το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής (27/4/2018)
- Την έκδοση (κοινών) Δελτίων Τύπου ή συνυπογραφή ανακοινώσεων και εκκλήσεων σχετικά με τη κατάσταση στη Μόρια και τις επιπτώσεις της συμφωνίας ΕΕ Τουρκίας¹⁴, σχετικά με δικαιώματα που αφορούν στη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης, το ζήτημα στέγασης των

¹² Η Ένωση συνδιοργάνωσε με την Σχολή Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας το σεμινάριο «**ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ, ΑΣΥΛΟ και ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΣΥΛΟΥ**» στη Θεσσαλονίκη (25-26-27 Μαΐου 2017). Επρόκειτο για το XXVIIο Σεμινάριο του CEDEP και υλοποιήθηκε σε συνέχεια των προηγούμενων σεμιναρίων, του Παρισίου του 2015, με θέμα «Φανατισμοί και δογματισμοί –οικονομικού και θρησκευτικού χαρακτήρα» και των Βρυξελλών του 2016, με θέμα « Νέες μορφές του αποκλεισμού, μικροφασισμός και κατευθύνσεις διαφυγής», μας επιβλήθηκε φέτος μία μοναδική λέξη, τόσο εξαιρετικά επίκαιρη: ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ. Και ένας τόπος, με έντονα συμβολικό χαρακτήρα σε ό, τι αφορά το καταφύγιο : η Θεσσαλονίκη

¹³ Η Ένωση διοργάνωσε την ανοιχτή εκδήλωση με θέμα: «**Προσφυγικό: η διαχείριση στην πράξη**», στο Μουσείο Φωτογραφίας, στο Λιμάνι Θεσσαλονίκης (3 Ιουλίου 2017). Τα βίντεο της εκδήλωσης έχουν αναρτηθεί στο Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=8dAmOzLzf94&list=PLS9UXOo8ngwNjpkvWDS4qsMjXyIZ44Bmi>

¹⁴ Κοινό Δελτίο Τύπου: **Χειρότερη από ποτέ η κατάσταση στη Μόρια παρά τις εξαγγελίες των Αρχών** (13/9/2018)

Συνυπογραφή επιστολής φορέων σχετικά με την επιβολή και μη άρση γεωγραφικών περιορισμών σε αιτούντες διεθνή προστασία (4/8/ 2017)

Σύνταξη Κοινής επιστολής 19 οργανώσεων προς τον Πρωθυπουργό σχετικά με την κατάσταση των αιτούντων άσυλο στα νησιά του Αιγαίου (23/10/2017)

Κοινό Δελτίο Τύπου για τα επεισόδια εναντίον μεταναστών και προσφύγων στη Μόρια (26/7/2017)

Συνυπογραφή ανακοίνωσης, στο πλαίσιο της Καμπάνιας για το Άσυλο, με θέμα **Όχι άλλες παραβιάσεις των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο στο βωμό της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας** (14/5/2018)

Συνυπογραφή ανακοίνωσης, στο πλαίσιο της Καμπάνιας για το Άσυλο, με θέμα **ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΕΕ: ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΠΟΡΤΕΣ & ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ** (9/7/2018)

Δελτίο Τύπου: [Δύο χρόνια συμφωνίας ΕΕ – Τουρκίας και κρίσης του κράτους δικαίου](#) (20/3/2018)

αναγνωρισμένων προσφύγων¹⁵, τις διακρίσεις σε βάρος προσφύγων και μεταναστών¹⁶, τις ρατσιστικές επιθέσεις στη Μυτιλήνη¹⁷ και άλλα.¹⁸

Για την Ρατσιστική Βία και τις Διακρίσεις

ΤΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ

Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, σε συνεργασία με το *Παρατηρητήριο για τον Φασιστικό και Ρατσιστικό λόγο στα ΜΜΕ που λειτουργεί υπό το Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ*, τον *Αντιφασιστικό Συντονισμό Αθήνας-Πειραιά* και το *Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων*, είναι ο συντονιστής εταίρος της πρωτοβουλίας «Παρατηρητήριο της Δίκης της Χρυσής Αυγής» που ξεκίνησε τον **Απρίλη του 2015** για την παρακολούθηση της δίκης της Χρυσής Αυγής.

Το Παρατηρητήριο παρακολουθεί αδιάλειπτα όλη τη διαδικασία, δημοσιεύει αναλύσεις, σχετικά άρθρα, συντάσσει Δελτία Τύπου και οργανώνει διάφορες δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης.

Το 2017 το Παρατηρητήριο σχεδίασε και υλοποίησε **καμπάνια ευαισθητοποίησης**, με αφορμή τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) χρόνων από την δολοφονία του Παύλου Φύσσα, με κεντρικό σύνθημα **«Η δίκη της Χρυσής Αυγής συνεχίζεται. Ενημερώσου»**.

Στο πλαίσιο της καμπάνιας του Golden Dawn Watch η Ένωση ανέλαβε την παραγωγή 4 ραδιοφωνικών και 5 video spots για την ανάδειξη της εγκληματικής δράσης της Χρυσής Αυγής. Όλοι οι συντελεστές της καμπάνιας (σκηνοθέτες,

¹⁵ Συμπρογραφή επιστολής προς την Υπηρεσία Ασύλου αναφορικά με τις σχεδιαζόμενες αλλαγές στο καθεστώς οικογενειακής επανένωσης αιτούντων άσυλο από τα ελληνικά νησιά (21/6/2017)
Συμπρογραφή ανοιχτής επιστολής σχετικά με την μεταφορά αιτούντων άσυλο από την Ελλάδα στη Γερμανία στο πλαίσιο της διαδικασίας οικογενειακής επανένωσης (26/7/2017)

Συμπρογραφή επιστολής 21 οργανώσεων σχετικά με ζητήματα στέγασης αναγνωρισμένων προσφύγων (1/8/2017)

Συμπρογραφή αναφοράς 25 οργανώσεων για περιστατικά παραβίασης δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο και προσφύγων από τη Διοίκηση (ΑΦΜ, ΑΜΚΑ, κάρτα ανεργίας, δικαίωμα στην εργασία) (3/8/2017)

¹⁶ Δελτίο Τύπου: **Οι πρόσφυγες του Σκαρμαγκά, ο ΟΑΣΑ και τα λεωφορεία της Αλαμπάμα** (14/6/2017), Δελτίο Τύπου: **Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και η εφευρετικότητα των διακρίσεων** (30/7/2018)

¹⁷ Δελτίο Τύπου: **Σχετικά με τις ρατσιστικές επιθέσεις στη Μυτιλήνη** (23/4/2018)

¹⁸ **ΔΗΛΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ** της Καμπάνιας για την Πρόσβαση στο Άσυλο στους 35 της Μόριας και στους 8 της Πέτρου Ράλλη (18/4/2018)

Δελτίο Τύπου: **Η βοήθεια δεν είναι έγκλημα: στάσου δίπλα στους ανθρωπιστές και ενάντια στην ποινικοποίηση της αλληλεγγύης** (7/9/2018)

Συμπρογραφή **Πρότασης επαναφοράς στη νομιμότητα ευάλωτων ατόμων που εμπίπτουν στο καθεστώς του «μη-απελάσιμου»** με τις οργανώσεις HumanRights360 και Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity (Φεβρουάριος 2019)

διευθυντές φωτογραφίας, μοντέρ, βοηθοί, τεχνικοί, ηθοποιοί, κλπ, εργάστηκαν εθελοντικά.

Τον Απρίλιο 2018 πραγματοποιήθηκαν δύο εκδηλώσεις στις οποίες προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ «**Golden Dawn Girls**» του Νορβηγού σκηνοθέτη Håvard Bustnes:

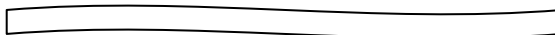
- Μια εκδήλωση στο **Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών** (Τετάρτη, 18 Απριλίου) με προβολή του ντοκιμαντέρ και συζήτηση με τους δημοσιογράφους Δημήτρη Φαρρά (Εφ. Συντακτών) και Patrick Strickland (Al Jazeera) σχετικά με την άνοδο της ακροδεξιάς στην Ευρώπη (<https://goo.gl/7Y3vbM>)

και

- μια εκδήλωση στον **Κινηματογράφο Ααβόρα** (Κυριακή, 22 Απριλίου) με προβολή του ντοκιμαντέρ «*Golden Dawn Girls*» και συζήτηση με τον σκηνοθέτη του ντοκιμαντέρ "*Cleaner*" Κωνσταντίνου Γεωργούση, το οποίο επίσης προβλήθηκε, καθώς και με τους Θανάση Καμπαγιάννη, συνήγορο Πολιτικής Αγωγής στη δίκη της Χρυσής Αυγής, και Κωστή Παπαιωάννου, τ. Γ.Γ. Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και μέλος του Golden Dawn Watch.

Επίσης, το Παρατηρητήριο Golden Dawn Watch και το Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ - Παράρτημα Ελλάδας πραγματοποίησαν την ανοιχτή εκδήλωση-συζήτηση **Ο νεοναζισμός στο εδώλιο: Οι υποθέσεις του NSU και της Χρυσής Αυγής** (21/11/2018)

Αναλυτικές πληροφορίες για τις δραστηριότητες της Πρωτοβουλίας στην ιστοσελίδα Goldendawnwatch.org.



Άλλες παρεμβάσεις για την Ρατσιστική Βία και τις Διακρίσεις κατά το διάστημα της θητείας του ΔΣ (Μάιος 2017 – Απρίλιος 2019)

Ως μέλος του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας η ΕΛΕΔΑ συμμετέχει στις συναντήσεις που οργανώνονται, όπως για παράδειγμα για την **επεξεργασία θέσεων εφαρμογής του νόμου σχετικά με την υποστήριξη και προστασία θυμάτων ρατσιστικών εγκλημάτων** (Αθήνα, 3/10/2017)

Η Ένωση παρακολούθησε επίσης την υπόθεση ρατσιστικών επιθέσεων στη Λέρο¹⁹, ενώ μέλος της Ένωσης μετέβη στη Λέρο, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης, για τη διερεύνηση επιθέσεων ρατσιστικής βίας που έλαβαν χώρα στο νησί από την 2α-5-2017 έως και την 4η-5-2017 με θύματα αιτούντες άσυλο.

Με πρωτοβουλία της Ομάδας Θεσσαλονίκης της Ένωσης έγινε πρόσφατα προσπάθεια επαναλειτουργίας της δράσης «**Άμεση Πράξη κατά της Ρατσιστικής Βίας**» **NA.F.TH.A.**, η οποία ξεκίνησε στην Θεσσαλονίκη ως σύμπραξη

¹⁹ Κοινό Δελτίο Τύπου των μελών του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας με θέμα τις επιθέσεις αιτούντων άσυλο στη Λέρο <http://rvrn.org/2017/05/δελτίο-τύπου/>

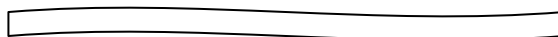
οργανώσεων, συλλογικοτήτων και ατόμων την άνοιξη του 2013 αναδεικνύοντας περιπτώσεις ρατσιστικής βίας στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης (<https://www.hlhr.gr/naftha/>).

Η Ένωση στήριξε και συμμετείχε σε αντίστοιχες πρωτοβουλίες άλλων φορέων & οργανώσεων. Ενδεικτικά,

- ο τότε Αντιπρόεδρος και νυν πρόεδρος ΔΣ Γιάννης Ιωαννίδης, συμμετείχε στην εκδήλωση με θέμα "**Αντιρατσιστικός Νόμος και Ελευθερία του Λόγου**" που διοργάνωσε το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών - Μάρκος Δραγούμης (ΚΕΦΙΜ) (18/5/2017)
- Συμμετείχαμε στη διοργάνωση **«Περίπατος Κατά των Διακρίσεων»**, που αποτελεί από το 2015 μια συλλογική δράση ενεργών φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών, με συντονιστή το Φόρουμ Μεταναστών. Μάλιστα, φέτος, το έπαθλο **Αντιρατσισμός-Τζανέτος Αντύπας**, που απονέμεται κάθε χρόνο από το 2017, απονεμήθηκε στην Πρωτοβουλία Golden Dawn Watch (21/3/2019).
- Στο πλαίσιο της προαναφερόμενης διοργάνωσης, οι συμμετέχουσες οργανώσεις απευθύναμε **κοινή δημόσια δήλωση κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων στην Ελλάδα και την Ευρώπη εν όψει των επερχόμενων Ευρωεκλογών**, ζητώντας από τις πολιτικές δυνάμεις να πάρουν θέση και να λάβουν μέτρα απέναντι στην άνοδο του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και της Ακροδεξιάς. Από τον Απρίλη ανοίγει η δημόσια πλατφόρμα για την σχετική καμπάνια με τίτλο «Make them act».

Η Ένωση συμμετείχε, επίσης, στη διοργάνωση του **Select Respect Φόρουμ «Ανθρώπινα δικαιώματα στην πράξη – Κοινωνική ένταξη, διακρίσεις, διαφορετικότητα»**, το οποίο υλοποιήθηκε στις 23-25 Νοεμβρίου 2017 στη Θεσσαλονίκη στο Πολυχώρο ΦΙΞ in Art.

Τέλος, σχετικά με το ζήτημα της φοίτησης στα ιδιωτικά σχολεία μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η Ένωση εξέφρασε την έκπληξη και ανησυχία της για τις θέσεις του Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολείων οι οποίες είναι αντίθετες με κάθε έννοια ισότιμης πρόσβασης στο αγαθό της εκπαίδευσης και υποδηλώνουν βαθιά υποτίμηση των μαθητών με αναπηρία²⁰.



Τέλος, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της σε σχέση με την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας και της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας στο θέμα της ρητορικής μίσους, η Ένωση συμμετείχε στο διετές πρόγραμμα

²⁰ Ανακοίνωση για την πρόσβαση μαθητών με αναπηρία στην ιδιωτική εκπαίδευση (31/7/2017)

C.O.N.T.A.C.T. - Creating On line Network, monitoring Team and phone App to Counter hate crime Tactics).), το οποίο ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2017²¹.

Στόχος του έργου ήταν η βελτίωση, η ενθάρρυνση και η ανάλυση καταγραφών εγκλημάτων μίσους και ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, καθώς και η ευαισθητοποίηση σχετικά με το τι είναι εγκλήματα μίσους, πώς μπορούν να αποτραπούν και να καταγραφούν.

Στο πλαίσιο του έργου COCONTACT, η Ένωση διοργάνωσε δύο (2) κύκλους επιμορφωτικών σεμιναρίων στην Αθήνα με θέμα τα εγκλήματα μίσους στα οποία συμμετείχαν 50 δικηγόροι (Α' κύκλος : 27, 28 και 29 Μαρτίου 2017, Β' κύκλος 2, 3 και 4 Οκτωβρίου 2017)

Αναλυτικές πληροφορίες για το έργο: <http://reportinghate.eu>



Μηνυτήρια αναφορά για τη ρατσιστική βία στον Ασπρόπυργο

Με αφορμή τις συντεταγμένες και επαναλαμβανόμενες ρατσιστικές επιθέσεις που σημειώθηκαν στη Γκορυσά Ασπρόπυργου κατατέθηκε τον Ιούνιο 2017 μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου²². Τη μηνυτήρια αναφορά κατέθεσαν η πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Κλειώ Παπαπαντολέων, ο πρόεδρος της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδας Τζαβέντ Ασλάμ, ο δημοτικός σύμβουλος Αθήνας και συντονιστής της ΚΕΕΡΦΑ (Κίνηση Ενωμένοι Ενάντια στον Ρατσισμό και την Φασιστική Απειλή) Πέτρος Κωνσταντίνου, η πολιτική επιστήμονας Ελένη Τάκου και το μέλος του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων και Γεν. Γραμματέας της ΕΛΕΔΑ Χρήστος Ηλιάδης.

²¹ Το πρόγραμμα αποτέλεσε προϊόν της συνεργασίας πέντε **(5) Πανεπιστημίων και επτά (7) Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων** (Πανεπιστήμιο Κύπρου, οργάνωση AEQUITAS, Πανεπιστήμιο Νότιας Δανίας, UKREN - UK Race and Europe Network, Asociación Socioeducativa Llere, Ce.S.F.Or. – Centro Studi Formazione Orientamento, European Humanities University, University of Malta, The People for Change Foundation, University of Lodz και ASOCIATIA INSTITUTUL PENTRU DEMOCRATIE PARTICIPATIVE EURO), **από δέκα διαφορετικές χώρες** (Κύπρος, Ελλάδα, Δανία, Μ. Βρετανία, Ισπανία, Ιταλία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία).

²² Οι ρατσιστικές αυτές επιθέσεις αποτέλεσαν πράξεις ακραίας, δολοφονικής βίας από ομάδα δραστών με σταθερό modus operandi. Θύματα υπήρξαν κυρίως Πακιστανοί εργάτες γης, καθώς και οι Έλληνες εργοδότες τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι το τοπικό αστυνομικό τμήμα είχε επιδείξει όλο το προηγούμενο διάστημα ανεπίτρεπτη ανοχή στα φαινόμενα οργανωμένης ρατσιστικής βίας, δεδομένου ότι τα θύματα είχαν ήδη αναγνωρίσει τους δράστες των επιθέσεων, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Η μηνυτήρια αναφορά περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τις επιθέσεις, ενώ κατατέθηκε φωτογραφικό υλικό και βίντεο από τη δράση της συγκεκριμένης ομάδας, προκειμένου να διευκολυνθούν οι έρευνες των αρχών και να διαλευκανθούν οι επιθέσεις ώστε να αποδοθούν ευθύνες. Αίτημα των οργανώσεων είναι να υπάρξει συσχετισμός όλων των σχετικών μηνύσεων σε μία ενιαία υπόθεση και να αποδοθεί η πρέπουσα σημασία και προτεραιότητα σε ένα εγκληματικό φαινόμενο που ευθέως απειλεί την κοινωνική συνοχή και τις δημοκρατικές μας ελευθερίες.

Τέλος, κατά την περίοδο της θητείας του ΔΣ (Μάιος 2017 – Απρίλιος 2019), εκδόθηκε σειρά Δελτίων Τύπου αναφορικά με διάφορα περιστατικά ρατσιστικής βίας και ρητορικής μίσους²³.

Για τις Σχέσεις Κράτους-Εκκλησίας

Η ΕΛΕΔΑ έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με το ζήτημα των σχέσεων Πολιτείας-Εκκλησίας και τους διακριτούς ρόλους που πρέπει να έχουν.

Εκπροσωπώντας το σωματείο αλλά και εκπαιδευτικούς και γονείς, η Ένωση αιτήθηκε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την ακύρωση του προεδρικού διατάγματος «Οργάνωση και λειτουργία νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων» 79/2017 (Α΄ 109/1.8.2017) κατά το μέρος που προβλέπει τέλεση κοινής προσευχής μαθητών και εκπαιδευτικών πριν την έναρξη των μαθημάτων στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία καθώς και κατά το μέρος που προβλέπει τη δυνατότητα εκκλησιασμού.²⁴

Με αφορμή τη συζήτηση στην Ολομέλεια του Συμβουλίου Επικρατείας της αίτησης ακύρωσής της κατά του προεδρικού διατάγματος για τη λειτουργία των σχολείων, ειδικότερα των διατάξεων που αφορούν τον υποχρεωτικό εκκλησιασμό και την καθημερινή προσευχή στα σχολεία, η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου διοργάνωσε στην Αθήνα ανοιχτή εκδήλωση – συζήτηση για τη **θρησκευτική ελευθερία στο σχολείο** (19/9/2018).

Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου πραγματοποίησε στην Αθήνα εκδήλωση με τίτλο «**Πολιτεία - Εκκλησία: οι εκκρεμότητες μιας περίπλοκης σχέσης**» (17/12/2018), καθώς και εκδήλωση στα Γιαννιτσά σχετικά με τη «**Συμβολή στο διάλογο για τις σχέσεις Κράτους – Εκκλησίας**» (8/12/2018). Επίσης, τον Απρίλη 2019, από κοινού με το Τμήμα Θεολογίας του ΑΠΘ, τον Πανελλήνιο Θεολογικό Σύνδεσμο «ΚΑΙΡΟΣ», το Κέντρο Αριστείας Jean Monnet “Ευρωπαϊκός Συνταγματισμός και Θρησκεία», η Ένωση συνδιοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη την επιστημονική ημερίδα «**Θρησκευτική Εκπαίδευση και Σύνταγμα: Συγκλίσεις και Πολώσεις**» (9/4/2019).

²³ Δελτίο Τύπου: **Το τέλος της ιερής ασυλίας** (1/2/2019)

Δελτίο Τύπου: **Ο ρατσισμός ξαναβγήκε βόλτα στη Θεσσαλονίκη** (25/1/2019)

Δελτίο Τύπου: **Οι δήθεν «αγανακτισμένοι πολίτες» είναι η φασιστική απειλή** (21/5/2018)

Δελτίο Τύπου: **[Σχετικά με τις ρατσιστικές επιθέσεις στη Μυτιλήνη](#)**

Δελτίο Τύπου: **Για την επίθεση μελών της ΧΑ σε βάρος πολιτών και δικηγόρου έξω από το Εφετείο** (1/11/2017)

Δελτίο Τύπου: **Ρατσιστικός λόγος: ελευθερία της έκφρασης ή αδίκημα ;** (9/5/2017)

[Η ανομία του ρατσισμού](#), άρθρο των Γ. Ιωαννίδη και Β. Παπαστεργίου στην Εφημερίδα των Συντακτών (15/11/2017)

²⁴ Συνοπτικά, οι προβαλλόμενοι λόγοι ακύρωσης είναι η αντίθεση της τέλεσης των ως άνω πρακτικών στη θρησκευτική ελευθερία και ισότητα των μαθητών, των γονέων τους αλλά και των εκπαιδευτικών, όπως τα δικαιώματα αυτά κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ, καθώς και η παραβίαση του δικαιώματος των γονέων να γίνονται σεβαστές οι φιλοσοφικές/θρησκευτικές τους πεποιθήσεις στη δημόσια εκπαίδευση, όπως κατοχυρώνεται στην ΕΣΔΑ.

Επίσης, η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου κατέθεσε αναφορά στην ΑΠΔΠΧ για το ζήτημα της υποχρεωτικής αναγραφής του θρησκευάτος και της ιθαγένειας των μαθητών επί των απολυτηρίων και λοιπών τίτλων σπουδών του Γυμνασίου και Λυκείου.

Τέλος, κατά την περίοδο αναφοράς (Μάιος 2017 – Απρίλιος 2019), σχετικά με το θέμα των σχέσεων Πολιτείας - Εκκλησίας, η Ένωση προέβη στην έκδοση Δελτίων Τύπου²⁵, ενώ δημοσιεύτηκε πλήθος κειμένων σχετικών με το θέμα²⁶.

Για την Ιθαγένεια

Οι δράσεις της Ένωσης κατά το διάστημα Μαΐου 2017 – Απριλίου 2019 περιλαμβάνουν:

- Την αποστολή επιστολής από κοινού με την οργάνωση Generation 2.0 RED προς τον Ειδικό Τομεακό Γραμματέα Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών σχετικά με παρατηρούμενες καθυστερήσεις στους χρόνους απόδοσης Ελληνικής Ιθαγένειας από την αρμόδια υπηρεσία στη Θεσσαλονίκη (20/6/2018)
- Τη συμμετοχή στην ημερίδα που διοργάνωσε η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, με θέμα: "**Πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την κτήση της Ελληνικής Ιθαγένειας: Επιτεύγματα, προκλήσεις και προοπτικές**" (13/12/2018)

και πρόσφατα,

- Την υποβολή υπομνήματος προς τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης σχετικά με τις ρυθμίσεις για την ιθαγένεια του υπό συζήτηση νομοσχεδίου του Υπουργείου Εσωτερικών «**Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας – Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας – Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση – Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ**» (15/3/2019)

²⁵ Δελτίο Τύπου: **Η Οικουμενική Σύνοδος του ΣτΕ απεφάνθη** (23/3/2018)

Δελτίο Τύπου : **Η μισθοδοσία, η περιουσία και η ουσία** (7/11/2018)

²⁶ Ενδεικτικά:

-**Ανταπόδοση για υποτιθέμενη οφειλή**, Γιάννης Ιωαννίδης, Εφημερίδα των Συντακτών 13/2/2019

-**Σχέσεις κράτους-εκκλησίας: συμβολή στη συζήτηση γύρω από την αναγκαιότητα του χωρισμού**, Στέργιος Κοφίνης 8/12/2018

-**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Οπισθοφυλακή της χριστιανικής εκπαίδευσης των ελληνοπαίδων**, Ελένη Καλαμπάκου, Η ΕΠΟΧΗ 22/4/2018

Για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων - Σαρία

Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου πρόσφατα υπενθύμισε ότι η εφαρμογή του ιερού ισλαμικού νόμου για τις έννομες σχέσεις οικογενειακού και κληρονομικού δικαίου (διαζύγια, διατροφή, επιμέλεια τέκνων, διαθήκες, μεταξύ άλλων) των μελών της μειονότητας, με αποκλειστική δικαιοδοσία του μουφτή, παραβιάζει σειρά συνταγματικών διατάξεων και διεθνών συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα: διακρίσεις σε βάρος των γυναικών ως προς την κληρονομική μερίδα και τους όρους του διαζυγίου, μη λήψη υπόψη του βέλτιστου συμφέροντος των τέκνων κατά τις υποθέσεις επιμέλειας, έλλειψη δικονομικών εγγυήσεων δίκαιης δίκης, έλλειψη σεβασμού στη βούληση του αποθανόντος για την τύχη της περιουσίας του. Στο πλαίσιο αυτό άσκησε παρέμβαση (*amicus curiae*) ενώπιον της Ευρείας Σύνοψης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην υπόθεση **Molla Sali κατά Ελλάδας** (No 20452/14), η οποία εκδικάστηκε στις 6/12/2017.²⁷

Επίσης, η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου συμμετείχε ενεργά στη διαδικασία διαβούλευσης γύρω από την προτεινόμενη μεταρρύθμιση του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Η ΕΛΕΔΑ χαιρέτησε δημοσίως από την πρώτη στιγμή τη νομοθετική αυτή πρωτοβουλία, ταυτόχρονα όμως κατέθεσε στο Υπουργείο και επανέλαβε και προφορικά στη δημόσια ακρόαση των φορέων στη Βουλή μια σειρά προβληματισμών και επισημάνσεων της προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων ρυθμίσεων και της ασφάλειας δικαίου. Οι παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου συνοψίζονται στην σχετική ανακοίνωση: <https://goo.gl/ΧmχvΥk> την οποία εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2017.

Επίσης, για το ίδιο θέμα υλοποίησε δύο (2) εκδηλώσεις σε Ξάνθη και Κομοτηνή:

- α) μια κλειστή εκδήλωση στην **Κομοτηνή** με τίτλο **“Δικαιοδοσία του Μουφτή...Μετά τι;”**, στις 13/12/2017, και
- β) και μια ανοιχτή εκδήλωση στην **Ξάνθη** με θέμα **«Οι αρμοδιότητες του Μουφτή σήμερα. Μετά τι;»**, η οποία υλοποιήθηκε την Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου 2017.

²⁷ Στη δίκη ενώπιον της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου άσκησε παρέμβαση υποστηρίζοντας ότι η θρησκευτική ελευθερία της μειονότητας δεν συνεπάγεται επ’ ουδενί την υποχρέωση υπαγωγής των μελών της στο μουσουλμανικό δίκαιο παρά τη θέλησή τους, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην επιτυχή έκβαση της υπόθεσης ([link](#)). Η Ένωση, συνοπτικά, υποστήριξε ότι το δικαίωμα κάθε Έλληνα πολίτη να μπορεί να προσφύγει ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων της χώρας και να ρυθμίσει τις έννομες σχέσεις του βάσει του γενικώς ισχύοντος αστικού δικαίου αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, καθώς και ότι απόρροια αυτού του δικαιώματος είναι το δικαίωμα κάθε μέλους της μειονότητας να επιλέγει, κατά περίπτωση και όχι εκ προοιμίου και γενικώς, αν θα υπόκειται στην ειδική δικαιοδοσία του Μουφτή ή αν θα απεκδύεται της μειονοτικής του ιδιότητας υπάγοντας τις έννομες σχέσεις του στα πολιτικά δικαστήρια. Το καθεστώς υποχρεωτικής εφαρμογής μιας δικαιοταξίας θρησκευτικής προέλευσης για ορισμένους μόνο πολίτες συνιστά, όπως υποστήριξε η Ένωση ενώπιον του ΕΔΔΑ, διακριτική σε βάρος τους μεταχείριση για λόγους θρησκευτικής συνείδησης, η δε ειδικότερη εφαρμογή του δικαίου αυτού οδηγεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε παραβίαση της απαγόρευσης διακρίσεων λόγω φύλου και σε μη λήψη υπόψη των δικαιωμάτων του παιδιού.

Το [βίντεο της εκδήλωσης έχει αναρτηθεί στο κανάλι της Ένωσης στο Youtube.](#)

Άλλες δημόσιες παρεμβάσεις που πραγματοποίησε η ΕΛΕΔΑ, από τον Μάιο 2017 έως σήμερα, σχετικά με τα δικαιώματα των μειονοτήτων περιλαμβάνουν :

- την έκδοση σειράς **Δελτίων Τύπου** σχετικά με την υποχρεωτική εφαρμογή της **Σαρία**²⁸, σχετικά με τα μειονοτικά σχολεία της **Θράκης**²⁹, σχετικά με τα βιβλία των μειονοτικών σχολείων³⁰, και τα μειονοτικά σωματεία³¹,
- την δημοσιοποίηση άρθρων και κειμένων τεκμηρίωσης σχετικά με την εφαρμογή της **Σαρία**^{32, 33, 34} και σχετικά με το ζήτημα ταφής των μουσουλμάνων³⁵
- καθώς και τη συμμετοχή στην εκδήλωση «**Τουρκική Ένωση Ξάνθης: Αναμένοντας για την εφαρμογή της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**» (Ξάνθη, 30/3/2018)

Για την Δικαιοσύνη

Η Ένωση έχει επανειλημμένα επισημάνει τα δομικά προβλήματα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης και του ελληνικού σωφρονιστικού συστήματος: μεγάλες καθυστερήσεις στην εκδίκαση των υποθέσεων, εξαιρετικά υψηλές προβλεπόμενες ποινές, επιβολή της ποινής των ισοβίων σε βαθμό που προσιδιάζει σε τριτοκοσμική χώρα και επομένως υπερπληθυσμός στις φυλακές, άθλιες συνθήκες κράτησης, διαφθορά, μη εφαρμογή των εναλλακτικών της κράτησης μέτρων και πολλά άλλα.

²⁸ Δελτίο Τύπου: **Κατάργηση της υποχρεωτικής εφαρμογής της Σαρία: μια μεταρρύθμιση που έχει αργήσει** (15/11/2017)

²⁹ Δελτίο Τύπου: **Τα μειονοτικά σχολεία της Θράκης ζητούν καλύτερη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Η Πολιτεία το θέλει;** (3/10/2018)

³⁰ Δελτίο Τύπου: **Περί των σχολικών βιβλίων των Μειονοτικών Σχολείων της Θράκης** (22/10/2018)

³¹ Δελτίο Τύπου: **Τα μειονοτικά σωματεία και η διάταξη για την επανάληψη εξέτασης υποθέσεων μετά από καταδίκη της χώρας από το ΕΔΔΑ** (5/10/2017)

³² **Εγγύηση δικαιωμάτων χωρίς διακρίσεις**, Κλειώ Παπαπαντολέων, Νέα Σελίδα (10/12/2017)

³³ **Σαρία στην Ελλάδα. Ένα οξύμωρο;** Κωστής Τσιτσελίκης, Εφημερίδα των Συντακτών (27/11/2017)

³⁴ **Η σαρία, οι καθυστερήσεις του ελληνικού κράτους και ένα θετικό βήμα**, Δημήτρης Χριστόπουλος, Το Βήμα (26/11/2017)

³⁵ **Κείμενο Τεκμηρίωσης: Η υποχρέωση των δημοτικών αρχών να ανταποκριθούν στο δικαίωμα ταφής των μουσουλμάνων** (3/10/2017)

Το τελευταίο διάστημα επεξεργάζεται προτάσεις και παρατηρήσεις επί των Σ/Ν του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, επιχειρώντας να συμβάλει ουσιαστικά στην αναμόρφωση του συστήματος απονομής ποινικής δικαιοσύνης, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που απέστειλαν τα μέλη της.

Συμμετείχε στην ακρόαση, που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υλοποίησης (European Implementation Network – EIN), προς την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κράτους Δικαίου, Τμήμα για την Εκτέλεση των Αποφάσεων της ΕΣΔΑ, με θέμα την κατάσταση στις ελληνικές φυλακές και την εξέταση της ομάδας υποθέσεων Νησιώτης (10/9/2018)

Πραγματοποίησε στην Αθήνα ανοιχτή εκδήλωση – συζήτηση με θέμα: «*Εγκλεισμός, συνθήκες κράτησης και δικαιώματα κρατουμένων*» (6/3/2018)

Τον Ιούνιο 2017 απέστειλε προτάσεις προς την Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης χαιρετίζοντας την πρωτοβουλία να συντάξει έναν Στρατηγικό Σχεδιασμό τριετίας (2018-2020) για το Σωφρονιστικό Σύστημα.

Άλλες σχετικές παρεμβάσεις κατά την περίοδο αναφοράς (Μάιος 2017 – Απρίλιος 2019) περιλαμβάνουν:

- την έκδοση Δελτίων Τύπου σχετικά με την απονομή ποινικής δικαιοσύνης και το σωφρονιστικό σύστημα³⁶, σχετικά με την απονομή δικαιοσύνης στην υπόθεση της καθαρίστριας³⁷, την αναίρεση της Εισαγγελίας του ΑΠ στην υπόθεση της Μανωλάδας³⁸,
- την έκδοση Δελτίων Τύπου σχετικά με την υποχρεωτική διαμεσολάβηση και το δικαίωμα πρόσβασης στη Δικαιοσύνη³⁹,
- Την έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με την εκδίκαση της υπόθεσης του Παναγιώτη Ασπιώτη⁴⁰ · έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με τον

³⁶ Δελτίο Τύπου: **Σωφρονισμός και Άγρια Δύση** (12/11/2017)

Δελτίο Τύπου: [Υπάρχει πρόβλημα: η στοχοποίηση δικαστικών λειτουργιών, η παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, αλλά και οι δομικές καθυστερήσεις, υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στην δικαιοσύνη](#) (10/1/2019)

Δελτίο Τύπου [σχετικά με τη μείωση της προβλεπόμενης ποινής για διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης στο σχέδιο νέου Ποινικού Κώδικα](#) (13/3/2019)

³⁷ Δελτίο Τύπου: **Καθαρίστρια-καταχραστής του Δημοσίου : Έλεος!** (22/11/2018)

³⁸ Δελτίο Τύπου: **Σχετικά με την αναίρεση της Εισαγγελίας του ΑΠ στην υπόθεση της Μανωλάδας** (31/10/2018)

³⁹ Δελτίο Τύπου: **Υποχρεωτική διαμεσολάβηση και δικαίωμα πρόσβασης στη Δικαιοσύνη** (16/1/2018)

⁴⁰ [Σχετικά με την εκδίκαση της υπόθεσης του Παναγιώτη Ασπιώτη](#) (7/5/2018)

κρατούμενο Βασίλη Δημάκη⁴¹ · έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με την υπόθεση χορήγησης άδειας στον κρατούμενο Δημήτρη Κουφοντίνα⁴², καθώς και έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με την υπεράσπιση των 35 κατηγορουμένων προσφύγων & αιτούντων άσυλο από την Μόρια της Λέσβου⁴³

Τέλος, εξέδωσε δελτίο τύπου⁴⁴ σχετικά με την υπέρμετρη σκληρότητα και αδικαιολόγητη βία από την πλευρά της αστυνομίας, στη περίπτωση θανάτου του Ζακ Κωστόπουλου καθώς και δελτίο τύπου σχετικά με τις προληπτικές προσαγωγές 16 ατόμων στα Γιαννιτσά τη Κυριακή 2/3/2019 ενόψει δημόσιας εκδήλωσης⁴⁵.

Για την υπεράσπιση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων

Η υπεράσπιση των ατομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων αποτελεί έναν από τους διαχρονικούς άξονες παρέμβασης της Ένωσης.

Πολύ πρόσφατα, η Ένωση ανέλαβε την πρωτοβουλία, στο πλαίσιο της πρόσφατης διαδικασίας αναθεώρησης του Συντάγματος, για την κατάθεση προτάσεων σχετικά με την αναθεώρηση διατάξεων του Συντάγματος που εμπίπτουν στις καταστατικές της αρχές. Συγκεκριμένα, πρότεινε τη συμπερίληψη στην αναθεώρηση διάταξης ή ερμηνευτικής δήλωσης ώστε να διασφαλίζεται το δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι των μεταναστών στις αυτοδιοικητικές εκλογές, τη συνταγματική κατοχύρωση της δυνατότητας του νομοθέτη να προβαίνει σε ρυθμίσεις θετικής διάκρισης για ευάλωτες ομάδες πέραν αυτής του φύλου και τη συνταγματική αναγνώριση της αυξημένης προστασίας των κοινών αγαθών, καθώς και του εγγυητικού και ρυθμιστικού ρόλου του κράτους σε αυτά (11/2/2019).



ΤΟΥΡΚΙΑ

Η Ένωση πραγματοποίησε στην Αθήνα, σε συνεργασία με την Διεθνή Αμνηστία - Ελληνικό Τμήμα, την εκδήλωση «Θεμελιώδη δικαιώματα, διώξεις και ελευθερία του λόγου στην Τουρκία σήμερα» (21/11/2017)⁴⁶, ενώ προέβη και στην έκδοση

⁴¹ Δικαίωμα στην εκπαίδευση και δικαίωμα στη ζωή (11/4/2018)

⁴² ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ (11/6/2018)

⁴³ [Υπεράσπιση των 35 κατηγορουμένων προσφύγων & αιτούντων άσυλο από την Μόρια της Λέσβου](#) (4/5/2018)

⁴⁴ Δελτίο Τύπου: [ΕΜΑΣ, ΔΕΝ ΜΑΣ ΑΡΕΣΕΙ!](#) (1/10/2018)

⁴⁵ Δελτίο Τύπου: [Προσβάλλοντας προληπτικά τα δικαιώματα: προσαγωγές κατά περαστικών και επίδοξων διαδηλωτών](#) (5/3/2019)

⁴⁶ Κείμενο της Κλειούς Παπαπαντολέων από την εκδήλωση [Τα δικαιώματα στην Τουρκία: οι αυτοεξόριστοι και η ελληνική έννομη τάξη](#) (21/11/2017)

δελτίων τύπου που αφορούν στην κατάσταση του κράτους δικαίου στη γείτονα χώρα⁴⁷.

Συμμετείχε επίσης στη συνέντευξη τύπου που διοργάνωσε το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες - ΕΣΠ για την υπόθεση του Τούρκου στρατιωτικού (9/1/2018).

Κατά το διάστημα της θητείας του (Μάιος 2017 – Απρίλιος 2019) το ΔΣ της Ένωσης ανέδειξε, επίσης, σύγχρονα ζητήματα όπως τα **δικαιώματα στη νέα ψηφιακή εποχή**.

Πραγματοποίησε την εκδήλωση **“Ανθρώπινα δικαιώματα στη νέα ψηφιακή εποχή”** (19/2/2019), ενώ συμμετείχε και στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, σε ειδική εκδήλωση που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του φεστιβάλ για τη λογοκρισία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή της ψηφιακής κοινωνίας με θέμα **«Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και Ανθρώπινα Δικαιώματα»** (5/3/2018).

Με αφορμή την υπόθεση της Μαρίας Εφίμοβα⁴⁸, πραγματοποίησε την ανοιχτή εκδήλωση **«Μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers): Δημοσιογραφία και έννομη τάξη»**.

Επίσης, **σχετικά με την ελευθερία του λόγου**, και με αφορμή την δολοφονία του Σαουδάραβα δημοσιογράφου Jamal Ahmad Khashoggi, η Ένωση προέβη σε **κοινή έκκληση με άλλες διεθνείς οργανώσεις** προς τη διεθνή κοινότητα και τη Σαουδική Αραβία, για την προάσπιση του θεμελιώδους δικαιώματος να εκφράζουμε τις απόψεις μας χωρίς καταστολή⁴⁹

Με αφορμή άλλα περιστατικά, η Ένωση προέβη επίσης στην έκδοση Δελτίων Τύπου, που επαναφέρουν το θέμα της ελευθερίας του λόγου και της τέχνης⁵⁰

Άλλες δράσεις σχετικά με παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διεθνές επίπεδο περιλαμβάνουν:

- Συνάντηση με τον Πρόξενο της Παλαιστίνης κ. Muhanad Jarrar σχετικά με τις συνθήκες κράτησης πολιτικών κρατουμένων στις ισραηλινές φυλακές (Αθήνα, 31 Μαΐου 2017),

⁴⁷ Δελτίο Τύπου: **Για την υπόθεση των δύο Ελλήνων στρατιωτικών** (30/3/2018)

Δελτίο Τύπου: **Σχετικά με την υπόθεση του Τουργκούτ Καγιά** (18/5/2018)

Δελτίο Τύπου: **Για την υπόθεση ασύλου του Τούρκου στρατιωτικού** (3/1/2018)

⁴⁸ Δελτίο Τύπου: **Σχετικά με την υπόθεση της Μαρίας Εφίμοβα** (12/4/2018)

⁴⁹ https://www.fidh.org/en/region/north-africa-middle-east/saudi-arabia/saudi-arabia-kingdom-must-be-held-to-account-for-suppression-of-var_mode=calcul

⁵⁰ **Ρατσιστικός λόγος: ελευθερία της έκφρασης ή αδίκημα;** (9/5/2017)

Κακόβουλη βλασφημία – υπέρλαμπρο άστρο (21/2/2018)

- Κοινή έκκληση από κοινού με τις οργανώσεις Action Aid Ελλάς, Διεθνής Αμνηστία, και Διεθνής Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (FIDH) προς τις ελληνικές αρχές για τερματισμό του εμπορίου με τους παράνομους ισραηλινούς εμποκισμούς (12/10/2017) καθώς και
- Αποστολή επιστολής, από κοινού με τις προαναφερόμενες οργανώσεις (Action Aid Hellas, Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Αμνηστίας και Διεθνής Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - FIDH), προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρήστο Σπίρτζη, με κοινοποίηση προς τον Πρόεδρο Δ.Σ. και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΣΤΑ.ΣΥ., σχετικά με την εμπλοκή της ΣΤΑ.ΣΥ στη δημιουργία Light Rail Track (ελαφρύ μετρό) στην Ιερουσαλήμ κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου (4.3.2019)
- Ανακοίνωση σχετικά με τις επιθέσεις κατά αμάχων στη Λωρίδα της Γάζας (15/5/2018)⁵¹

Επίσης, κατά το ίδιο διάστημα, η Ένωση:

- Στήριξε την πρωτοβουλία των οργανώσεων Διεθνής Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (FIDH), Διεθνής Αμνηστία, Human Rights Watch, Open Society European Policy Institute και Reporters without Borders, να απευθύνουν ανοιχτή επιστολή, εν όψει του επόμενου Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της ΕΕ στις 9 Απριλίου, παροτρύνοντας τους Υπουργούς της ΕΕ να ασκήσουν πίεση για επίσημες ακροάσεις εξετάζοντας την κατάσταση στην Ουγγαρία και ζητώντας από τη κυβέρνηση της Ουγγαρίας να λογοδοτήσει για την παραβίαση βασικών αρχών της ΕΕ⁵²
- Προέβη στη συνυπογραφή επιστολής προς τα μέλη της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικής υποθέσεων (LIBE) σχετικά με τη κατάσταση στην Ουγγαρία (25/6/2018)⁵³,
- συνυπέγραψε ανοιχτή επιστολή προς τα μέλη του Κοινοβουλίου της Ουγγαρίας σχετικά με το σχέδιο νόμου για τη «διαφάνεια των οργανώσεων που χρηματοδοτούνται από το εξωτερικό» (12/6/2017)
- συνυπέγραψε με άλλες 34 διεθνείς οργανώσεις την έκκληση για άμεση παύση των εχθροπραξιών στην Υεμένη πριν τη Διεθνή Κοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Ειρήνη στην Υεμένη⁵⁴
- και προέβη στην έκδοση κοινής ανακοίνωσης με τη Διεθνή Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με την απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης να μπλοκάρει την κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα και την Αίγυπτο ενώπιον της 35ης Διάσκεψης του Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα τον Ιούνιο του 2017⁵⁵

⁵¹ [Ανακοίνωση για τις επιθέσεις κατά αμάχων στη Λωρίδα της Γάζας](#)

⁵² <https://www.fidh.org/en/region/europe-central-asia/hungary/joint-letter-to-eu-ministers-on-hungary-ahead-of-general-affairs>

⁵³ <https://www.hlhr.gr/en/call-libe-committee-members-adopt-strong-resolution-situation-hungary/>

⁵⁴ <https://reliefweb.int/report/yemen/35-organizations-call-immediate-cessation-hostilities-yemen>

⁵⁵ [Το βέτο της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή διπλωματία για τα ανθρώπινα δικαιώματα υποβαθμίζει την αξιοπιστία της](#)

Άλλες δράσεις που έχουν υλοποιηθεί κατά το διάστημα Μαΐου 2017 – Απριλίου 2019 περιλαμβάνουν:

- συμμετοχή στην εκδήλωση που διοργάνωσε το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής - ΕΛΙΑΜΕΠ, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Towards a Citizens' Union», με θέμα "*Dilemmas of Democracy: Is There Any Meaningful Role for Citizens in Europe?*" (Αθήνα, 15/6/2018)
- συμμετοχή στη κοινή συνεδρίαση της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης και Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με θέμα ημερήσιας διάταξης "*Τα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου στην Ελλάδα – Προκλήσεις*" (Αθήνα, 13/6/2018)
- συμμετοχή στην εκδήλωση για το **Δικαίωμα στην Αντίρρηση Συνείδησης** που διοργάνωσε το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Αμνηστίας (Αθήνα, 14/5/2018) καθώς και την αποστολή προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, προς την αρμόδια Επιτροπή και τους Βουλευτές, παρατηρήσεων σχετικά με τις ρυθμίσεις για τους αντιρρησίες συνείδησης στο πλαίσιο του σχεδίου νόμου με τίτλο «**Ρυθμίσεις μέριμνας προσωπικού Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατολογίας, Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις**» που κατατέθηκε στη Βουλή τον Απρίλιο 2019.
- συμμετοχή στην εκδήλωση του ΔΣ Πατρών με θέμα «**Ανθρώπινα Δικαιώματα στο πλαίσιο της κρίσης**» (Πάτρα, 1/6/2018)
- συμμετοχή στην εκδήλωση του Athens Pride με θέμα "**Παγκόσμια πραγματικότητα και καθημερινή ζωή: Υπάρχει κεκτημένο στα LGBTQI+ δικαιώματα;**" (Αθήνα, 9/6/2017)

Τέλος, σημειώνουμε

- Την κατάθεση Παρέμβασης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας υπέρ του κύρους της απόφασης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού σχετικά με τις επιτρεπτές κοσμικές χρήσεις της Ροτόντας Θεσσαλονίκης, μνημείου πολιτιστικής κληρονομιάς

καθώς και

- Την έκδοση του Τόμου "**Η απαγόρευση των διακρίσεων στην πράξη**"⁵⁶

⁵⁶ Η έκδοση περιλαμβάνει τις περισσότερες από τις εισηγήσεις του Διεθνούς Συνεδρίου με γενικό τίτλο «Η απαγόρευση διακρίσεων στην πράξη» που διοργανώθηκε από τον Τομέα Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και από την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και πραγματοποιήθηκε στις 3 και 4 Μαρτίου 2017 στη Θεσσαλονίκη (<http://nondiscrimination.law.auth.gr/>)

Συμμετοχή σε δίκτυα, όργανα και οργανώσεις σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Για την βέλτιστη εκπλήρωση των σκοπών της, η Ένωση επιδιώκει τη συνεργασία με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο των δικαιωμάτων.



Από την ίδρυσή της, είναι τακτικό μέλος της **Διεθνούς Ομοσπονδίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** (Fédération Internationale des Droits de l'Homme - **FIDH**).

<https://www.fidh.org>



Συμμετέχει στην **Ευρωπαϊκή Οργάνωση για την Υπεράσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** (Association Européenne des Droits de l'Homme - **AEDH**) και εκπροσωπείται από τον Φίλιππο Μίτλεπτον (που έχει εκλεγεί στη θέση του αντιπροέδρου του ΔΣ της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης).

<http://www.aedh.eu/>



Εκπροσωπείται στην **Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)**, η οποία αποτελεί το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας σε θέματα προστασίας των **Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**. Την Ένωση εκπροσωπεί ο Γιάννης Ιωαννίδης με αναπληρωματικό μέλος την Κατερίνα Πουρναρά (σε αντικατάσταση των Μιχάλη Τσαπόγα και της αναπληρώτριας Λυδίας Μπολάνη) (ΦΕΚ 132/2019). Τον Απρίλιο του 2019, ο Γιάννης Ιωαννίδης εξελέγη στη θέση του Α' Αντιπροέδρου.

www.nchr.gr



Συμμετέχει στο **Δίκτυο Καταγραφής Ρατσιστικής Βίας** που συντονίζεται από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και την αντίστοιχη επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Την Ένωση εκπροσωπεί στο Δίκτυο από το 2017 η Γεωργία Σπυροπούλου.

(<http://rvrn.org/>)



Από το 2016, η Ένωση στηρίζει και συμμετέχει στο Δίκτυο «**Χάρτα της Ειδομένης**», η οποία αποτελεί αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης (ΕΣΗΕΜ-Θ) για την κατάρτιση ενός **Κώδικα Αντιρατσιστικής Δεοντολογίας των Ελλήνων Δημοσιογράφων**.
(<http://www.esiemth.gr>).



Συμμετέχει επίσης στο δίκτυο **Select-Respect** που δημιουργήθηκε την άνοιξη του 2016 με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

(<http://selectrespect.org/>).



ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επίσης, συμμετέχει στα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών των δήμων **Αθήνας και Θεσσαλονίκης** (τον Απρίλιο 2018 συμμετείχε και στην πρώτη συνάντηση γνωριμίας και εργασίας των εμπλεκόμενων στην ένταξη μεταναστών του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Πειραιά).

Τέλος, σημειώνεται ότι η Ένωση συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής «Πρόσβαση και Δικαιώματα» (Access & Legal Rights Committee) στο πλαίσιο λειτουργίας του **Κέντρου Συντονισμού του Δήμου Αθηναίων για θέματα Μεταναστών και Προσφύγων** (Athens Coordination Centre for Migrant and Refugee issues – ACCMR).

Συμμετοχή στο έργο Franet — Data collection and research services on fundamental rights issues του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων FRA

Από τον Ιούνιο του 2011 μέχρι σήμερα, η Ένωση συμμετέχει σε σχήμα συνεργασίας με το **Ευρωπαϊκό Κέντρο Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου**, για την υλοποίηση του έργου «**Συλλογή δεδομένων και ερευνητικές υπηρεσίες σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων**» (Data collection and research services on fundamental rights issues).

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων** (European Union Agency for Fundamental Rights – **FRA**) (<http://fra.europa.eu>).

Τέλη του 2018 εγκρίθηκε η νέα πρόταση για την συνέχιση της υλοποίησης του έργου «**Συλλογή δεδομένων και ερευνητικές υπηρεσίες σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων**» για την επόμενη τριετία, με συντονιστή το Ευρωπαϊκό Κέντρο Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, και σε συνεργασία με την «Αντιγόνη – Κέντρο πληροφόρησης και τεκμηρίωσης για τον ρατσισμό, την οικολογία, την ειρήνη και τη μη βία».



Τα μέσα επικοινωνίας και Κοινωνικής Δικτύωσης της Ένωσης

Η Ένωση επικοινωνεί όλες τις δράσεις και τις δημόσιες παρεμβάσεις της μέσω πολλαπλών μέσων επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης.

Η ιστοσελίδα μας www.hlhr.gr

Η ιστοσελίδα της ένωσης ανανεώνεται τακτικά με όλες τις δράσεις, τις εκδηλώσεις, και τις δημόσιες παρεμβάσεις μας (δελτία τύπου, ανακοινώσεις, κείμενα).

Την τελευταία διετία έχουν καταγραφεί περί τις 140.300 προβολές από περίπου 60.000 χρήστες της ιστοσελίδας.

Το NEWSLETTER μας

Το ενημερωτικό δελτίο μας έχει στόχο την τακτική και συμπυκνωμένη πληροφόρηση των μελών και υποστηρικτών – φίλων σε σχέση με τις δραστηριότητές μας σε **τριμηνιαία βάση** και αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. **Το newsletter αποστέλλεται σε 740 άτομα.** Το αρχείο με τα ενημερωτικά δελτία των τελευταίων ετών (Newsletters) βρίσκεται στην ιστοσελίδα.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Η Ένωση διατηρεί λογαριασμό στην πλατφόρμα **Facebook**⁵⁷ και **Twitter**⁵⁸, όπου μπορεί να δει κάποιος, σχεδόν καθημερινά, ανακοινώσεις για τις δράσεις μας και άλλα ενδιαφέροντα νέα, ενώ στο **κανάλι** μας στο **Youtube**⁵⁹ αναρτώνται κυρίως τα βίντεο από τις δημόσιες εκδηλώσεις μας.



Ο λογαριασμός Facebook της Ένωσης αρέσει, μέχρι σήμερα, σε περίπου **9.000** χρήστες, και ακολουθείται επίσης από πάνω **9.100** χρήστες.

Η συνεργασία με το Περιοδικό VICE

Από τον Νοέμβριο 2018 η Ένωση έχει αναπτύξει συνεργασία με το VICE Greece, το οποίο δίνει βήμα σε επιλεγμένες ανθρωπιστικές οργανώσεις και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της νέας στήλης «Ρισπέκτ», και φιλοξενεί, μηνιαίως, άρθρα μας που αναδεικνύουν την δικαιωματική σκοπιά σε θέματα επικαιρότητας.

Τα δικαιώματα στο Ραδιόφωνο

Σε συνεργασία με το ραδιόφωνο της EPT3 (102 FM), λειτουργεί η **ραδιοφωνική εκπομπή ΕΝ ΔΙΚΑΙΩ**⁶⁰. Εκτός από την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και της βόρειας Ελλάδας που "ακούει" τον 102 fm, η εκπομπή μεταδίδεται και διαδικτυακά στο <http://webradio.ert.gr/102fm/>.

⁵⁷ <https://www.facebook.com/eedap/>

⁵⁸ @Hellenic_League

⁵⁹ <https://www.youtube.com/channel/UCplJbdQOddd3dXYJit1jI8A>

⁶⁰ Από τον Οκτώβριο 2016 μέχρι τον Μάιο 2017, η εκπομπή φιλοξενήθηκε στη συχνότητα του ενημερωτικού ραδιοφώνου της ET3 στον 102 fm κάθε Παρασκευή στις 19:00 το απόγευμα. Η συνεργασία με το ραδιόφωνο της EPT3 συνεχίστηκε και το έτος 2017 – 2018. Η εκπομπή μεταδίδεται πλέον κάθε Δευτέρα στις 20.00.